

False balance – näennäistä tasapuolisuutta

Esa Väliverronen
Helsingin yliopisto

Näennäinen tasapuolisuus

- **False balance**, also referred to as **false equivalence**, is a real or perceived media bias, where journalists present an issue as being more balanced between opposing viewpoints than the evidence actually supports.
- The **balance fallacy**, also known as false balance, occurs when two sides of an argument, are assumed to have equal value regardless of their respective merits.

Taustaa

- Asiantuntijuuden laajeneminen
 - käytäntöasiantuntijat, kokemusasiantuntijat, 'maallikkoasiantuntijat'
- Instituutioiden kyseenalaistaminen
 - instituutiokritiikki, vasta-asiantuntijat
- Median murros: sosiaalisen median nousu
 - Asiantuntijuuden brändäys somessa, verkkoyhteisöt

Taustaa: uutisjournalismin historiallinen kehitys

- *Objektiivisuus strategisena rituaalina* eli miten professio suojautuu kritiikkiä vastaan (Tuchman)
 - Faktojen todentaminen, todistusaineiston esittäminen, *vastakkaisten näkemysten esiintuominen*, lainausmerkkien käyttö, pyramidirakenne
- Kyyninen tulkinta: journalismi kertoo eri toimijoiden näkemyksiä yhteiskunnasta (asioiden todenmukaisuus on ”lähteiden” vastuulla)

BBC kritiikin kohteena

- [BBC Trust report](#) (2011)
 - “there should be no attempt to give equal weight to opinion and to evidence”
 - > uudet ohjeet tiedeohjelmien toimittajille haastateltavien valinnasta

JSN ja Valkean tapaus

- [SK 29.11.2013](#): Korvavallo ei vakuuta
- [JSN 18.6.2014](#) langettava päätös: “Yritystä ei kuultu jutussa samanaikaisesti”
- “Asiantuntijoiden käsitykset ja tulkinnat kirkasvalokuuloketta koskevista tutkimuksista ovat hyvin ristiriitaisia ja asiassa etsitään vielä lopullista totuutta.”

Johtopäätöksiä

- Mediakritiikki on aiheellista (ruokavalio, rokotukset, ilmastonmuutos ...)
- Yliampuva kritiikki on haitallista (opettaminen vs. median itsenäisyys; kieltäminen vs. 'vasta-asiantuntijoista' sananvapauden marttyyreja)
- Tiedeviestinnässä kannattaa pyrkiä dialogiin